

Informacja dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług fryzjerskich, barberskich, kosmetycznych oraz wykonywania tatuażu

Bezpośredni nadzór nad zakładami świadczącymi usługi fryzjerskie, barberskie, kosmetyczne, oraz wykonywania tatuażu sprawuje właściwy terenowo Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny. Inwestor planujący założenie działalności na etapie planowania powinien uzyskać pozytywną opinię sanitarną pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych dla ww. zakładu. W tym celu inwestor powinien wystąpić z wnioskiem bezpośrednio do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o uzgodnienie dokumentacji projektowej, w zakresie przyjętych rozwiązań projektowych dot. spełnienia warunków higienicznych i zdrowotnych – wg określonych w obowiązujących przepisach techniczno-budowlanych oraz innych, w zależności od rodzaju projektowanego zamierzenia inwestycyjnego. Zagadnienie dotyczące uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych ujęte zostało w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 338 t.j.).

Dokumentacja technologiczna powinna zawierać rysunek techniczny przedmiotowego lokalu sporządzony z zachowaniem czytelności oraz właściwej formy (symboliki) i skali oraz opis z następującymi informacjami:

- ✓ dane wnioskodawcy/inwestora (imię, nazwisko i adres),
- ✓ przedmiot opracowania,
- ✓ lokalizacja obiektu,
- ✓ parametry techniczne obiektu i wykaz pomieszczeń (powierzchnia całkowita, w tym poszczególnych pomieszczeń, wysokość pomieszczeń),
- ✓ zakres świadczonych usług,
- ✓ postępowanie z narzędziami wielokrotnego użycia,
- ✓ wykończenie ścian, sufitów i posadzek oraz mebli i sprzętów stanowiących wyposażenie obiektu,
- ✓ wentylacja pomieszczeń,
- ✓ oświetlenie pomieszczeń,
- ✓ zaopatrzenie w wodę, w tym ciepłą wodę użytkową,
- ✓ odprowadzanie ścieków,
- ✓ postępowanie z odpadami
- ✓ ogrzewanie pomieszczeń,
- ✓ utrzymanie czystości i porządku w zakładzie,
- ✓ planowane zatrudnienie/ilości osób i czasu/okresu ich przebywania w danym pomieszczeniu, w tym zapewnienie pracownikowi pomieszczenia socjalnego/szatni.

Wniosek o uzgodnienie dokumentacji projektowej zamieszczony jest na stronie internetowej Stacji (<https://www.gov.pl/web/pse-gostynin/dokumenty-i-wnioski-do-pobrania>)

Warunki lokalowe

Lokal powinien spełnić warunki ogólnobudowlane określone w:

- Ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm)
- Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 poz.1225 t.j.)

Ponadto, osoby zatrudniające pracowników powinny dostosować lokal do przepisów:

- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.)

Zakład świadczący ww. usługi powinien być zlokalizowany w odrębnym budynku lub lokalu, albo stanowić wyodrębnioną część budynku lub lokalu. Wejście do zakładu może być wspólne dla wszystkich użytkowników budynku i prowadzić z dróg komunikacji ogólnej, lecz nie może prowadzić przez pomieszczenia nie związane z zakresem wykonywanych usług (np. w budynku mieszkalnym).

W lokalu powinny być wydzielone:

- Poczekalnia lub miejsce dla klientów wyposażone w kanapę/krzesła (o powierzchni łatwo zmywalnej, gładkiej), wieszaki na odzież wierzchnią klientów, stolik, środek do dezynfekcji rąk.
- Pomieszczenia świadczenia usług wyposażone w odpowiednie sprzęty, meble (łatwo zmywalne, nienasiąkliwe, łatwe do utrzymania w czystości), urządzenia dostosowane do rodzaju świadczonych usług. Ponadto w każdym pomieszczeniu świadczenia usług powinien znajdować się punkt wodny do mycia rąk lub zlew dwukomorowy (jedna komora przeznaczona do mycia rąk, druga do mycia narzędzi - w przypadku, gdy nie ma możliwości utworzenia oddzielnego stanowiska do mycia narzędzi). Ściany przy punktach wodnych powinny zostać zabezpieczone materiałem łatwo zmywalnym i nienasiąkłym. Punkty wodne należy wyposażać w pojemnik z mydłem, płyn do dezynfekcji rąk, podajnik na ręczniki jednorazowej, a także kosz na odpady. Wszystkie punkty wodne powinny posiadać dostęp do ciepłej i zimnej wody)
- Pomieszczenie sanitarno-higieniczne dla osób korzystających z usług oraz pracujących w zakładzie wyposażone w mikę ustępową i przedsionek z umywalką z zapewnioną ciepłą i zimną wodą, pojemnik z mydłem, ręczniki jednorazowego użytku.
- Pomieszczenie socjalne dla pracowników z szatnią, wyposażone w zlew z bieżącą ciepłą i zimną wodą, stolik, krzesła, szafki na odzież wierzchnią i roboczą pracowników.
- Pomieszczenie/wydzielone miejsce do przechowywania sprzętu porządkowego (mopy, miotły, wiadra) wyposażone w zlew lub zawór ze złączką.

- Miejsce do przechowywania czystej i brudnej bielizny. Zaleca się wykorzystywanie podczas usług wyłącznie bielizny jednorazowego użytku (m.in. ręczniki, podkłady, fartuchy, peleryny). W przypadku korzystania z bielizny wielokrotnego użytku należy prać ją poza zakładem.
- Miejsce do przechowywania pojemników na odpady

Ponadto na wyposażeniu obiektu powinna znajdować się apteczka pierwszej pomocy. W trakcie kontroli należy przedstawić dokument potwierdzający coroczny przegląd przewodów kominowych, a w przypadku posiadania klimatyzacji, dokumentację potwierdzającą jej konserwację.

Badania sanitarno-epidemiologiczne

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.) osoby podejmujące lub wykonujące prace, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby, nieposiadające aktualnego orzeczenia lekarskiego o zdolności do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby, podlegają obowiązkowym badaniom sanitarno-epidemiologicznym. Do takich należą osoby świadczące ww. usługi. Orzeczenie lekarskie na podstawie wyniku wykonanego badania na nosicielstwo wystawia lekarz medycyny pracy.

Zakaz palenia tytoniu i e-papierosów

W pomieszczeniach użyteczności publicznej obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych, i palenia papierosów elektronicznych. Zgodnie z art. 5 Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 276 z późn. zm.) właściciel lub zarządzający obiektem jest obowiązany umieścić w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenie słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych na terenie obiektu.

Środki ochrony osobistej

W celu zapobiegania przenoszenia zakażeń do których może dojść w trakcie wykonywania usług należy stosować środki ochrony osobistej tj. jednorazowe rękawiczki, meseczki. Ponadto zaleca się wykonywanie stosowych szczepień ochronnych.

Postępowanie z odpadami

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.) reguluje sposób postępowania z odpadami komunalnymi. Usuwanie i odbiór odpadów komunalnym należy uregulować stosownymi dokumentami np. złożonymi deklaracjami, potwierdzeniem opłaty za odbiór odpadów zawarty lub umową najmu lokalu, jeśli zostało to w niej uregulowane.

W przypadku wykonywania w obiekcie zabiegów prowadzących do naruszenia ciągłości tkanek (np. podczas wykonywanie tatuażu, makijażu permanentnego), wytworzone odpady kwalifikowane są do odpadów medycznych o charakterze zakaźnym (kod 18 01 03*). Wytwórca tych odpadów powinien posiadać numer rejestrowy BDO, który należy przedstawić w trakcie kontroli. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975) reguluje postępowanie z ww. odpadami, które powinny być:

- gromadzone w czerwonych workach na odpady miękkie lub czerwonych, sztywnych pojemnikach na odpady o ostrych końcach i krawędziach odpornych na przekłucie lub przecięcie;
- odpowiednio oznakowane (nazwa wytwórcy, kod odpadu, data, godzina otwarcia i zamknięcia, nr region);
- wstępnie magazynowane np. do 30 dni w urządzeniu chłodniczym w temperaturze do 10°C do czasu przekazania do utylizacji przez specjalistyczną firmę.

Dezynfekcja i sterylizacja

Zgodnie z art. 16 ust Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.) osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są obowiązane do wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Narzędzia jednokrotnego użytku

W trakcie świadczenia usług w ww. zakładach zalecane jest stosowanie narzędzi jednorazowych, wyrzucanych po ich użyciu.

Narzędzia wielokrotnego użytku

Narzędzia wielokrotnego użytku powinny być czyste i odpowiednio posegregowane. Brudne narzędzia wielokrotnego użytku należy przechowywać w oznaczonych pojemnikach do czasu ich dekontaminacji. Mycie narzędzi wielokrotnego użytku powinno odbywać się w przeznaczonym do tego celu zlewie. Do dezynfekcji narzędzi mogą być stosowane gotowe produkty lub sporządzony roztwór o odpowiednim stężeniu, o szerokim spektrum działania. Pojemnik, w którym sporządzony jest roztwór do dezynfekcji powinien być odpowiednio opisany: nazwa środka, stężenie i data sporządzenia. Narzędzia, które prowadzą do naruszenia ciągłości tkanki należy dodatkowo poddać procesowi sterylizacji.

Sterylicacja

W przypadku wykonywania ww. czynności w lokalu należy zorganizować stanowisko sterylizacji wyposażone w sterylizator parowy lub podpisać umowę z firmą zewnętrzną wykonującą wyłącznie usługę sterylizacji.

Stanowisko sterylizacji urządza się w formie ciągu technologicznego wyposażonego w blat roboczy, zlew dwukomorowy, meble, sprzęty i urządzenia oraz środki do mycia i dezynfekcji niezbędne do przeprowadzenia dekontaminacji materiału skażonego, obejmującej mycie, dezynfekcję i sterylizację. Zaleca się stosowanie „Ogólnych wytycznych dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia” opracowanych przez Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa, Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji Medycznej i Narodowy Instytut Leków. Każdy przeprowadzany cykl sterylizacji należy dokumentować w dzienniku sterylizacji poprzez:

- testy fizyczne – np. wydruki z autoklawu
- testy chemiczne – testy paskowe typu 5 lub 6
- rodzaj wsadu, data i godzina rozpoczęcia i zakończenia procesu, podpis osoby przeprowadzającej proces.

Ponadto w celu potwierdzenia skuteczność prowadzonych procesów sterylizacji należy wykonywać:

- test biologiczny – sporał.

Sterylny pakiety powinny być opisane datą sterylizacji oraz datą ważności i być właściwie przechowywane.

Corocznie należy dokonywać przegląd autoklawu, wykonywanego przez specjalistyczną firmę.

Solarium

Urządzenie do opalania instaluje się w wydzielonym pomieszczeniu lub w miejscu odizolowanym od pozostałej części pomieszczenia i użytkuje zgodnie z instrukcją producenta urządzenia. Pomieszczenie lub miejsce, w którym jest zainstalowane urządzenie do opalania, wyposaża się w pojemnik z ręcznikami jednorazowego użytku, pojemnik ze środkiem dezynfekcyjnym do rąk oraz szafkę lub wieszak na odzież dla usługobiorców. Powierzchnię urządzenia do opalania, z którą ma kontakt skóra, po każdym użyciu dezynfekuje się produktami biobójczymi, a informację o wykonaniu tej czynności umieszcza się w widocznym miejscu. W pomieszczeniu, w którym jest zainstalowane urządzenie do opalania, zapewnia się dopływ powietrza zewnętrznego w ilości co najmniej 20 m³/h na osobę przy zachowaniu temperatury 24°C oraz dodatkowo wentylację urządzenia do opalania zgodnie z wymaganiami producenta.

Na terenie obiektu świadczącego musi być umieszczona informacja o zakazie udostępniania solarium osobom małoletnim zgodnie ze wzorem określonym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz. U. z 2018 r. poz. 275). W obiektach tych obowiązuje także Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 r. poz. 2111), która zabrania m.in się promocji i reklamy obiektów.

Dodatkowe materiały

- [Plan higieny salonu kosmetycznego](#)
- [Plan higieny salonu fryzjerskiego](#)
- [Plan higieny studia tatuażu](#)